

สมรรถนะครูโรงเรียนวัดไผ่ล้อม (พูลประชาอุปถัมภ์)

TEACHER'S COMPETENCIES OF WAT PILOM SCHOOL (POON PRACHA UPTHAM)

सानิตา แดนโพธิ์¹

SANITA DANPHO

นุชนรา รัตนศิริประภา²

NUCHNARA RATTANASIRAPRAPH

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) สมรรถนะครูโรงเรียนวัดไผ่ล้อม (พูลประชาอุปถัมภ์) และ 2) แนวทางการส่งเสริมสมรรถนะครูโรงเรียนวัดไผ่ล้อม (พูลประชาอุปถัมภ์) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ข้าราชการครูโรงเรียนวัดไผ่ล้อม (พูลประชาอุปถัมภ์) ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และ ครู รวมทั้งสิ้น 34 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. สมรรถนะครูโรงเรียนวัดไผ่ล้อม (พูลประชาอุปถัมภ์) โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สมรรถนะหลักในภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สูงที่สุด มี 1 ด้าน คือ จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู และอยู่ในระดับสูง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ การทำงานเป็นทีม การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน การบริการที่ดี และการพัฒนาตนเอง สมรรถนะประจำสายงานในภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับสูงทุกด้าน เรียงตามลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ การบริหารจัดการชั้นเรียน การพัฒนาผู้เรียน ภาวะผู้นำครู การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ และการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

2. แนวทางการส่งเสริมสมรรถนะครูโรงเรียนวัดไผ่ล้อม (พูลประชาอุปถัมภ์) ได้มาทั้งหมด 49 แนวทาง แบ่งออกเป็น สมรรถนะหลัก 20 แนวทาง คือ 1) ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน มี 3 แนวทาง 2) ด้านการบริการที่ดี มี 2 แนวทาง 3) ด้านการพัฒนาตนเอง มี 3 แนวทาง 4) ด้านการทำงานเป็นทีม มี 4 แนวทาง และ 5) ด้านจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู มี 8 แนวทาง สมรรถนะประจำสายงาน 29 แนวทาง คือ 1) ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ มี 5 แนวทาง 2) ด้านการพัฒนาผู้เรียน มี 5 แนวทาง 3) ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน มี 5 แนวทาง 4) ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน มี 3 แนวทาง 5) ด้านภาวะผู้นำครู มี 7 แนวทาง และ 6) ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ มี 4 แนวทาง

คำสำคัญ : สมรรถนะครู

¹ นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Abstract

The objectives of this research were to identify 1) the teacher's competencies in Wat Pailom School (Poon Phacha Uptham) and 2) the guideline of teacher's competencies development in Wat Pailom School (Poon Phacha Uptham) The population used in this research were 34 government officers in Wat Pailom School (Poon Phacha Uptham) who were a school director , 2 vice-school directors and 8 heads of learning department , and 23 teachers. Research instrument were data using a questionnaire and a structured interview. The Statistics for analysing were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation and content analysis.

The findings of this research were as follows;

1. The teacher's competencies of Wat Pailom School (Poon Phacha Uptham) were at a high level when considered in each competency. The research revealed found that code of teacher's ethics and Integrity was at the highest level. And 4 competencies were at high, ranking by arithmetic means form the maximum to minimum were as follow: teamwork, working achievement motivation, mind service and self-development Also the whole functional competency were in high level ranking by arithmetic means form the maximum to minimum were as follow: classroom management, learner development, teacher leadership, curriculum management and student Development, Relationship & Collaborative – Building for Learning Management for learning management and Analysis Synthesis & Classroom Research.

2. There are 49 approaches the guideline of teacher's competencies development in Wat Pailom School (Poon Phacha Uptham) which consist of (1) 20 approaches for core competencies were as follow: 3 approaches for Teachers' achievement, 2 approaches for Service mind, 3 approaches for Self-development, 4 approaches for Teamwork, 8 approaches for Teacher's Ethics and Integrity, (2) 29 approaches for functional competency were as follow: 5 approaches for curriculum management and learning management, 5 approaches for Student Development, 5 approaches for Classroom management, 3 approaches for Analysis Synthesis & Classroom Research, 7 approaches for Teacher leadership, and 4 approaches for Relationship & Collaborative – Building for Learning Management .

บทนำ

การศึกษาในปัจจุบันมุ่งความสำคัญกับการพัฒนาประเทศชาติอย่างยิ่ง เพราะการศึกษาที่ดีจะส่งผลต่อการพัฒนาทรัพยากรที่สำคัญที่สุดของประเทศ ได้แก่ “คน โดยคนที่มีคุณภาพต้องเป็นคนที่มีความรู้ ความสามารถ มีภูมิปัญญาและเป็นพลเมืองที่ดี ซึ่งตรงกับเจตนารมณ์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552 - 2559) ที่ต้องการให้สังคมเป็นสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ซึ่งจะเป็นการสร้างโอกาสให้คนไทยทุกคน มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต เกิดการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงให้ก้าวทันกับโลกยุคโลกาภิวัตน์ที่เป็นโลกแห่งข่าวสารและวิทยาการสมัยใหม่ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้ให้ความหมายของ “การศึกษา” ว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคล และสังคม (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542; 16)

ดังนั้น การศึกษาที่ดีนอกจากหลักสูตรการเรียนการสอนต้องดีสอดคล้องกับปัจจุบันที่ทันสมัย ครูก็เป็นบุคคลที่สำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนการศึกษาที่มีคุณภาพ ฉะนั้นในการจัดการองค์ความรู้ให้เกิดผลต่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ครูจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาสมรรถนะ เพื่อให้ตรงตามความต้องการการเปลี่ยนแปลงขององค์การการศึกษา การศึกษาเรื่องสมรรถนะ นักวิชาการส่วนใหญ่ นิยมอ้างอิงนิยามของเดวิด แมคเคลแลนด์ (David McClelland) ศาสตราจารย์ด้านจิตวิทยาจากมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด (Harvard) ศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างผู้ที่ประสบความสำเร็จสูงในการทำงานกับผู้ประสบความสำเร็จน้อยกว่า พบว่า สิ่งที่ยังบอกถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล คือ สมรรถนะ ซึ่งประกอบด้วย ความรู้ (knowledge) ทักษะ (skills) และทัศนคติหรือแรงจูงใจ (attitude/motive) อาจสรุปได้ว่าสมรรถนะ (competency) หมายถึง บุคลิกลักษณะที่ทำให้ปัจเจกบุคคลสามารถสร้างผลการปฏิบัติงานที่ดี ตามเกณฑ์ที่กำหนด และสามารถปฏิบัติงานในความรับผิดชอบได้

ดีกว่าผู้อื่น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551; 1-3) ดังนั้น สมรรถนะครูจึงจำเป็นอย่างยิ่งต่อการปฏิบัติงานในวิชาชีพครูให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพตามความต้องการขององค์การการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา

จากข้อมูลผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม (พ.ศ. 2554 - 2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) พบว่า โรงเรียนวัดไผ่ล้อม (พุลประชาอุปถัมภ์) ยังมีจุดที่ควรมีการพัฒนา คือ การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ และภาษาต่างประเทศ และพัฒนาผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในการเรียนรู้จากการค้นคว้าทางอินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้น ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาโรงเรียนวัดไผ่ล้อม (พุลประชาอุปถัมภ์) ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ด้านผลการจัดการศึกษา มีข้อเสนอแนะ ดังนี้ 1) สถานศึกษาควรพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยจัดซ่อมเสริมอย่างเป็นระบบ เช่น ใช้วิธีสอนเก่งสอนคนอ่อน เพื่อนสอนเพื่อน หรือจัดเข้าคลินิกกลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือจัดติวข้อสอบ O-NET ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ได้คะแนนในระดับพอใช้ ได้แก่ วิทยาศาสตร์ และภาษาต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง 2) สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ได้เรียนรู้และศึกษาค้นคว้าจากอินเทอร์เน็ตเพิ่มมากขึ้น (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2555; 7-8) สาเหตุนี้อาจเป็นส่วนหนึ่งของผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ จากการประเมินดังกล่าวสะท้อนคุณภาพของการจัดการศึกษาในโรงเรียนซึ่งสมรรถนะครูส่งผลต่อการปฏิบัติงานต่างๆของครู

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงศึกษาเรื่องสมรรถนะครูเพื่อให้ครูได้นำแนวทางการส่งเสริมสมรรถนะครูไปใช้และ

สามารถจัดการเรียนการสอนได้ตามมาตรฐานหลักสูตร มีความมั่นคงในวิชาชีพ และเป็นแรงขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาการวิจัย และสามารถตอบปัญหาดังกล่าวได้ชัดเจน ผู้วิจัยจึงกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อทราบสมรรถนะครูโรงเรียนวัดไผ่ล้อม (พลประจำอุปถัมภ์)
2. เพื่อทราบแนวทางการส่งเสริมสมรรถนะครูโรงเรียนวัดไผ่ล้อม (พลประจำอุปถัมภ์)

ข้อคำถามของการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย และเป็นแนวทางในการแสวงหาคำตอบของการวิจัย ผู้วิจัยได้ตั้งข้อคำถามของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. สมรรถนะครูโรงเรียนวัดไผ่ล้อม (พลประจำอุปถัมภ์) อยู่ในระดับใด
2. แนวทางการส่งเสริมสมรรถนะครูโรงเรียนวัดไผ่ล้อม (พลประจำอุปถัมภ์) เป็นอย่างไร

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสมรรถนะครูโรงเรียนวัดไผ่ล้อม (พลประจำอุปถัมภ์) โดยใช้แนวคิดสมรรถนะของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยสมรรถนะหลัก และสมรรถนะประจำสายงานสมรรถนะหลัก มี 5 สมรรถนะ ดังนี้ 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน 2) การบริการที่ดี 3) การพัฒนาตนเอง 4) การทำงานเป็นทีม และ 5) จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู และสมรรถนะประจำสายงาน มี 6 สมรรถนะ ดังนี้ 1) การบริหารหลักสูตรและการ

จัดการเรียนรู้ 2) การพัฒนาผู้เรียน 3) การบริหารจัดการชั้นเรียน 4) การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 5) ภาวะผู้นำครู และ 6) การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553; 25)

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครู โรงเรียนวัดไผ่ล้อม (พลประจำอุปถัมภ์) จำนวน 34 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษาในครั้งนี้ประกอบด้วยตัวแปรพื้นฐานและตัวแปรที่ศึกษามีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ตัวแปรพื้นฐาน เป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องสถานภาพของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่และประสบการณ์ในการทำงาน
2. ตัวแปรที่ศึกษา เป็นตัวแปรเกี่ยวกับสมรรถนะครูของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย สมรรถนะหลัก 5 สมรรถนะ และสมรรถนะประจำสายงาน 6 สมรรถนะ โดยมีรายละเอียดดังนี้

สมรรถนะหลัก (Core competency) ประกอบด้วย 5 สมรรถนะ ดังนี้ 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน หมายถึง ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้มีคุณภาพ ถูกต้องครบถ้วน โดยมีการวางแผน กำหนดเป้าหมาย และปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพ 2) การบริการที่ดี หมายถึง ความตั้งใจและความเต็มใจในการให้บริการ และการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง 3) การ

พัฒนาตนเอง หมายถึง การศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ติดตามและแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ มีการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม เพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนางาน 4) การทำงานเป็นทีม หมายถึง การให้ความร่วมมือช่วยเหลือ สนับสนุนเสริมแรงให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงาน การปรับตัวเข้ากับผู้อื่นหรือทีมงาน แสดงบทบาทการเป็นผู้นำหรือผู้ตามได้อย่างเหมาะสม และ 5) จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนถูกต้องตามหลักคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครูเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน และสังคมเพื่อสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครู

สมรรถนะประจำสายงาน (Functional competency) ประกอบด้วย 6 สมรรถนะ ดังนี้ 1) การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตรการ ออกแบบการเรียนรู้อย่างสอดคล้องและเป็นระบบ จัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมี ประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด 2) การพัฒนา ผู้เรียน หมายถึง ความสามารถในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมการ พัฒนาทักษะชีวิตสุขภาพกายและ สุขภาพจิต ความเป็นประชาธิปไตยความภูมิใจในความเป็นไทย 3) การบริหารหลักสูตรและจัดการชั้นเรียน หมายถึง การจัดบรรยากาศการเรียนรู้การจัดทำข้อมูล สารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชาการ กำกับดูแลชั้นเรียน/รายวิชาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ อย่าง มีความสุข 4) การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัย เพื่อพัฒนาผู้เรียน หมายถึง ความสามารถในการทำ ความเข้าใจแยกประเด็นเป็นส่วนย่อยส่วนรวมประมวล หาข้อสรุปอย่างมีระบบ และนำไปใช้ในการวิจัยเพื่อ พัฒนาผู้เรียนรวมทั้งพัฒนางานอย่างเป็นระบบ 5) ภาวะ

ผู้นำครู หมายถึง คุณลักษณะและพฤติกรรมของครูที่ แสดงถึงความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ส่วนบุคคล และการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันทั้งภายในและภายนอก ห้องเรียนโดยปราศจากการใช้อิทธิพลของผู้บริหาร สถานศึกษาก่อให้เกิดพลังแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการ จัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ และ 6) การสร้าง ความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการ เรียนรู้ หมายถึง การประสาน ความร่วมมือสร้าง ความสัมพันธ์ที่ดี และเครือข่ายกับผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรอื่นๆ ทั้งภาครัฐ และเอกชน เพื่อสนับสนุน ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553; 25)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยในครั้งนี้มี 2 ประเภท คือ 1) แบบสอบถาม 2) แบบสัมภาษณ์แนวทางการ ส่งเสริม 11 ด้าน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. แบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของ ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์ในการทำงานเป็น ลักษณะตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสมรรถนะครูโรงเรียน วัดไผ่ล้อม (พุลประชาอุปถัมภ์) ตามแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีลักษณะ เป็นแบบจัดอันดับคุณภาพ 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิ เคิร์ท (Likert's Five Rating Scale) (Likert, 1961; 74)

2. แบบสัมภาษณ์แนวทางการส่งเสริม 11 ด้าน จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์แนวทางการส่งเสริมสมรรถนะครูโรงเรียนวัดไผ่ล้อม (พุลประชาอุปถัมภ์) 11 ด้าน ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางให้การดำเนินงานวิจัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพบรรลุวัตถุประสงค์ของ การวิจัยที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดขั้นตอนสำหรับการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ไว้ 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนและการจัดเตรียมโครงการ โดยการศึกษาจากเอกสารตำรา กฎระเบียบ ข้อมูลสถิติต่างๆ รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง จัดทำโครงร่างการวิจัยตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ นำเสนอโครงร่างการวิจัยต่อภาควิชาเพื่อขอความเห็นชอบ และอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัย สร้างและพัฒนาเครื่องมือ โดยการนำเครื่องมือไปหาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และความเชื่อมั่น (reliability) จากนั้นนำเครื่องมือไปเก็บข้อมูลจากประชากรแล้วนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานการวิจัย เป็นขั้นตอนจัดทำรายงานผลเสนอต่อกรรมการผู้ควบคุมการค้นคว้าอิสระ จัดทำรายการเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยศิลปากรเพื่อขออนุมัติจบการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้แบบสอบถาม กลับคืนมาแล้วผู้วิจัยก็พิจารณาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม นำแบบทดสอบมาตรวจรวบรวมคะแนน นำข้อมูลดังกล่าวมาจัดระเบียบรวบรวมข้อมูล คำนวณค่าสถิติ เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และเสนอ

ผลการวิเคราะห์เป็นตารางประกอบการบรรยาย และนำแบบสัมภาษณ์มาตรวจสอบความสมบูรณ์และสังเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเรื่อง “สมรรถนะครูโรงเรียนวัดไผ่ล้อม (พุลประชาอุปถัมภ์)” เสนอผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งได้จากการตอบแบบสอบถามจากข้าราชการครูโรงเรียนวัดไผ่ล้อม (พุลประชาอุปถัมภ์) จำนวน 34 คน โดยแยกพิจารณาตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์ในการทำงาน ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้ค่าความถี่ (f) และร้อยละ(%)

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 88.24 และเป็นเพศชาย จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 11.76 และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป มีมากที่สุด จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 47.06 รองลงมา คือ อายุ 31-40 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 29.41 อายุ 41-60 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 17.65 และอายุ 20-30 ปี มีน้อยที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.88 ระดับการศึกษา พบว่าระดับปริญญาตรี มีมากที่สุด จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 64.71 รองลงมา คือระดับปริญญาโท จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 32.35 และระดับปริญญาเอก จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.94 สำหรับตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน พบว่าตำแหน่งครู มีจำนวนมากที่สุด คือ 23 คน คิดเป็นร้อยละ 67.65 รองลงมา คือ ตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 23.53 รอง

ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.88 และ ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.94 มีประสบการณ์ในการทำงาน 30 ปี ขึ้นไป มีมากที่สุด จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 44.11 รองลงมา คือ ประสบการณ์ในการทำงาน 10-20 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 26.47 มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 17.65 และมีประสบการณ์ในการทำงาน 21-30 ปี คือ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 11.76

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์สมรรถนะครูโรงเรียนวัดไผ่ล้อม (พุลประชาอุปถัมภ์)

การวิเคราะห์ระดับสมรรถนะครูโรงเรียนวัดไผ่ล้อม (พุลประชาอุปถัมภ์) ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ค่ามัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean : μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation : σ) และนำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์

ตารางที่ 1 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับสมรรถนะครูโรงเรียนวัดไผ่ล้อม (พุลประชาอุปถัมภ์) โดยภาพรวม

(N=34)

ด้าน	สมรรถนะครู			
	สมรรถนะหลัก (Core Competency)	μ	σ	ระดับ
1	การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน	4.29	0.37	สูง
2	การบริการที่ดี	4.19	0.38	สูง
3	การพัฒนาตนเอง	4.01	0.40	สูง
4	การทำงานเป็นทีม	4.36	0.48	สูง
5	จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู	4.60	0.40	สูงที่สุด
	รวม	4.29	0.37	สูง
	สมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency)			
1	การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	4.17	0.32	สูง
2	การพัฒนาผู้เรียน	4.35	0.40	สูง
3	การบริหารจัดการชั้นเรียน	4.36	0.46	สูง
4	การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน	3.91	0.57	สูง
5	ภาวะผู้นำครู	4.29	0.49	สูง
6	การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้	4.05	0.49	สูง
	รวม	4.19	0.38	สูง
	สมรรถนะครูรวม	4.23	0.37	สูง

จากตารางที่ 1 พบว่าสมรรถนะครูโรงเรียนวัดไผ่ล้อม (พุลประชาอุปถัมภ์) โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($\mu = 4.23$, $\sigma = 0.37$) ด้านสมรรถนะหลักในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($\mu = 4.29$, $\sigma = 0.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับสูงที่สุด 1 ด้าน คือ จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.40$) และระดับสูง มี 4 ด้าน เรียงตามลำดับค่ามัธยเทศจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ การทำงานเป็นทีม ($\mu = 4.36$, $\sigma = 0.48$) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ($\mu = 4.29$, $\sigma = 0.37$) การบริการที่ดี ($\mu = 4.19$, $\sigma = 0.38$) และการพัฒนาตนเอง ($\mu = 4.01$, $\sigma = 0.40$) และด้านสมรรถนะประจำสายงานในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($\mu = 4.19$, $\sigma = 0.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับสูงทุกด้าน เรียงตามลำดับค่ามัธยเทศจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ การบริหารจัดการชั้นเรียน ($\mu = 4.36$, $\sigma = 0.46$) การพัฒนาผู้เรียน ($\mu = 4.35$, $\sigma = 0.40$) ภาวะผู้นำครู ($\mu = 4.2$, $\sigma = 0.49$) การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ($\mu = 4.17$, $\sigma = 0.32$) การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ ($\mu = 4.05$, $\sigma = 0.49$) และการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ($\mu = 3.91$, $\sigma = 0.57$) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมเท่ากับ 0.37 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมสมรรถนะครูโรงเรียนวัดไผ่ล้อม (พุลประชาอุปถัมภ์)

ผลการวิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมสมรรถนะครูโรงเรียนวัดไผ่ล้อม (พุลประชาอุปถัมภ์) จากการสัมภาษณ์ จำนวน 11 คน คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน

รองผู้อำนวยการโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งสามารถวิเคราะห์เนื้อหาได้แนวทางมาทั้งหมด 49 แนวทาง แบ่งออกเป็น สมรรถนะหลัก 20 แนวทาง คือ 1) ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน มี 3 แนวทาง ดังนี้ 1.1) พัฒนาครูให้มีความสามารถในการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย วิเคราะห์ภาระกิจงานเพื่อวางแผนในการปฏิบัติงานทุกภาคเรียน 1.2) พัฒนาการจัดการเรียนรู้แสวงหาความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพใหม่ๆ 1.3) ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน คือ ประเมินผลการปฏิบัติงานและพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง 2) ด้านการบริการที่ดี มี 2 แนวทาง ดังนี้ 2.1) มีความตั้งใจและเต็มใจในการให้บริการเพื่อประโยชน์ส่วนร่วมเมื่อมีโอกาส 2.2) ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการให้บริการให้มีประสิทธิภาพโดยศึกษาความต้องการของผู้รับบริการ 3) ด้านการพัฒนาตนเอง มี 3 แนวทาง ดังนี้ 3.1) ครูควรมุ่งมั่นและแสวงหาโอกาสพัฒนาตนเองด้วยวิธีการที่หลากหลายทางด้านวิชาการและวิชาชีพ 3.2) มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นเพื่อพัฒนาตนเองและพัฒนา งาน 3.3) มีการทบทวนความรู้ใหม่จากการอบรม ในการอบรม ให้เขียนรายงานทุกครั้ง 4) ด้านการทำงานเป็นทีม มี 4 แนวทาง ดังนี้ 4.1) จัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ โดยที่การมอบหมายงานจะต้องมีลักษณะเพื่อสร้างความสัมพันธ์ 4.2) การเสริมแรงให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน โดยให้เกียรติยกย่อง ชมเชย ให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงานในโอกาสที่เหมาะสม สนับสนุนเพื่อนร่วมงานเพื่อไปสู่เป้าหมายความสำเร็จร่วมกัน 4.3) การเข้าไปมีส่วนร่วมกับผู้อื่นในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุสำเร็จตามเป้าหมาย 4.4) แลกเปลี่ยนความรู้/รับฟังความคิดเห็นและประสบการณ์ระหว่างเครือข่ายและทีมงาน ร่วมกับเพื่อนร่วมงานในการสร้างวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีมให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา 5) ด้านจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู มี 8 แนวทาง

ดังนี้ 5.1) ควรส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนา จรรยาบรรณวิชาชีพ 5.2) ยกย่อง ชื่นชมบุคคลที่ประสบความสำเร็จในวิชาชีพ ยึดมั่นในอุดมการณ์ของวิชาชีพ 5.3) ครูควรมีวินัยและความรับผิดชอบในวิชาชีพ ซื่อสัตย์ต่อตนเอง ตรงต่อเวลา 5.4) วางแผนการใช้จ่าย และใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดโดยยึดหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง 5.5) ปฏิบัติตนตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและวัฒนธรรมที่ดีขององค์กร 5.6) ครู ควรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงได้เหมาะสมกับสถานะของตน 5.7) มีความเป็นกัลยาณมิตรต่อผู้เรียน เพื่อนร่วมงานและ ผู้รับบริการ 5.8) เป็นแบบอย่างที่ดีในการส่งเสริมผู้อื่น ให้ปฏิบัติตนตามหลักจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครู และพัฒนาจนเป็นที่ยอมรับ และ สมรรถนะประจำสาย งาน 29 แนวทาง คือ 1) ด้านการบริหารหลักสูตรและ การจัดการเรียนรู้ มี 5 แนวทาง ดังนี้ 1.1) ออกแบบ กิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลายเหมาะสม สอดคล้องกับวัยและความต้องการของผู้เรียน 1.2) เปิด โอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบการเรียนรู้ 1.3) ใช้รูปแบบ/เทคนิควิธีการสอนอย่างหลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มตามศักยภาพ 1.4) ส่งเสริมให้ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปลูกฝังคุณลักษณะอันพึง ประสงค์และสมรรถนะของผู้เรียน 1.5) ควรมีการ ออกแบบวิธีการประเมินผลอย่างหลากหลายเหมาะสม กับเนื้อหา กิจกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 2) ด้านการพัฒนาผู้เรียน มี 5 แนวทาง ดังนี้ 2.1) ส่งเสริม ให้ครูอบรมผ่านอินเทอร์เน็ต จัดอบรมเชิงปฏิบัติการใน การจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้มีการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม 2.2) เน้นการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียน ด้านการดูแลตนเอง มีทักษะในการเรียนรู้ การทำงาน การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข 2.3) สอดแทรก ความเป็นประชาธิปไตยความภูมิใจในความเป็นไทย 2.4) จัดกิจกรรมเพื่อป้องกันการแก้ไข้ปัญหาและ

ส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนอย่างทั่วถึง 2.5) ส่งเสริมให้ผู้เรียน ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมกับค่านิยมที่พึงามและครูต้อง ดูแลช่วยเหลือผู้เรียนทุกคนอย่างทั่วถึงทันการณ์ 3) ด้าน การบริหารจัดการชั้นเรียน มี 5 แนวทาง ดังนี้ 3.1) ครู ควรจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ทั้งความสุข และ ความปลอดภัยของผู้เรียน 3.2) ส่งเสริมการมี ปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับผู้เรียนและผู้เรียนกับผู้เรียน 3.3) ตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนให้ พร้อมใช้และปลอดภัยอยู่เสมอ 3.4) ครูควรกำกับดูแล ชั้นเรียน/รายวิชา ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎ กติกา ข้อตกลงในชั้นเรียน 3.5) ครูสามารถแก้ปัญหา/ พัฒนานักเรียน ด้านระเบียบวินัย โดยการสร้างวินัยเชิง บวกในชั้นเรียน 4) ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และ การวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน มี 3 แนวทาง ดังนี้ 4.1) สำรวจและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาเกี่ยวกับนักเรียน ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนเพื่อกำหนดทางเลือกในการแก้ไข ปัญหา ระบุสภาพปัจจุบัน 4.2) มีการส่งเสริมให้ ครูผู้สอนจัดทำวิจัยในชั้นเรียนปีการศึกษาละ 2 ชิ้น 4.3) มีการจัดทำแผนการวิจัย และดำเนินกระบวนการวิจัย อย่างเป็นระบบตามแผนดำเนิน การวิจัยที่กำหนดไว้ 5) ด้านภาวะผู้นำครู มี 7 แนวทาง ดังนี้ 5.1) ควรมีวุฒิ ภาวะความเป็นผู้ใหญ่ที่เหมาะสมกับความเป็นครู 5.2) มีความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม 5.3) มี ปฏิสัมพันธ์ในการสนทนา มีบทบาท และมีส่วนร่วมกับ ผู้อื่นโดยมุ่งเน้นไปที่การเรียนรู้ของผู้เรียนและการพัฒนา วิชาชีพ 5.4) ให้ความสนใจต่อสถานการณ์ต่างๆที่เป็น ปัจจุบัน โดยมีการวางแผนอย่างมีวิสัยทัศน์ 5.5) ใช้ เทคนิควิธีการหลากหลายในการตรวจสอบประเมินการ ปฏิบัติงานของตนเองและผลการดำเนินงานสถานศึกษา ควรมีการมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผู้เรียน 5.6) กำหนดเป้าหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ที่ท้าทาย ความสามารถของตนเองและปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จได้ 5.7) ปรับเปลี่ยนบทบาทและการปฏิบัติงานให้เอื้อต่อ

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และ 6) ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน เพื่อการจัดการเรียนรู้ มี 4 แนวทาง ดังนี้ 6.1) ควรส่งเสริมการสร้างสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ 6.2) กำหนดแนวทางในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและความร่วมมือกับชุมชน 6.3) ประสานให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษา 6.4) ให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่างๆ ของ ชุมชนและองค์กรอื่นๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อการจัดการเรียนรู้

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องสมรรถนะครูโรงเรียนวัดไผ่ล้อม (พลประจำอุปถัมภ์) ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สมรรถนะครูโรงเรียนวัดไผ่ล้อม (พลประจำอุปถัมภ์) โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาโดยสมรรถนะหลักในภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับ สูงที่สุด มี 1 ด้าน คือ จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู และอยู่ในระดับสูง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยเลขคณิตจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ การทำงานเป็นทีม การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน การบริการที่ดี และการพัฒนาตนเอง สมรรถนะประจำสายงานในภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับสูงทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ การบริหารจัดการชั้นเรียน การพัฒนาผู้เรียน ภาวะผู้นำครู การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ และการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

2. แนวทางการส่งเสริมสมรรถนะครูโรงเรียนวัดไผ่ล้อม (พลประจำอุปถัมภ์) ได้แนวทางมาทั้งหมด 49 แนวทาง แบ่งออกเป็น สมรรถนะหลัก 20 แนวทาง

คือ 1) ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน มี 3 แนวทาง 2) ด้านการบริการที่ดี มี 2 แนวทาง 3) ด้านการพัฒนาตนเอง มี 3 แนวทาง 4) ด้านการทำงานเป็นทีม มี 4 แนวทาง และ 5) ด้านจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู มี 8 แนวทาง สมรรถนะประจำสายงาน 29 แนวทาง คือ 1) ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ มี 5 แนวทาง 2) ด้านการพัฒนาผู้เรียน มี 5 แนวทาง 3) ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน มี 5 แนวทาง 4) ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน มี 3 แนวทาง 5) ด้านภาวะผู้นำครู มี 7 แนวทาง และ 6) ด้านการสร้างสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ มี 4 แนวทาง

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องสมรรถนะครูโรงเรียนวัดไผ่ล้อม (พลประจำอุปถัมภ์) มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาพิจารณา เพื่อให้ทราบสภาพที่แท้จริงที่เป็นไปได้ และสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ จึงอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. สมรรถนะครูโรงเรียนวัดไผ่ล้อม (พลประจำอุปถัมภ์) พบว่า สมรรถนะครูโรงเรียน วัดไผ่ล้อม (พลประจำอุปถัมภ์) โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน โดยสมรรถนะหลักด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู อยู่ในระดับสูงที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะครูโรงเรียนวัดไผ่ล้อม (พลประจำอุปถัมภ์) มีความตระหนัก และเป็นผู้ซึ่งมีจรรยาบรรณในวิชาชีพของตน จึงมีความมุ่งมั่นตั้งใจ มีการพัฒนาตนเองและส่วนรวมเสมอมา นอกจากนี้ ครูยังมีความรู้ความเข้าใจ เรื่องสมรรถนะครูมาก อาจเนื่องมาจากทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้ความสำคัญเกี่ยวกับสมรรถนะครู โดยที่มีการวางแผนการดำเนินงานของครูให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และมาตรฐานที่กำหนดไว้

สำหรับการพัฒนาตนเองและประเมินผลตนเองเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับ อรรถพรณ์ ค่ายอด ได้ศึกษาวิจัยเรื่องสมรรถนะครูที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานด้านวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าสมรรถนะครูในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

2. แนวทางการส่งเสริมสมรรถนะครูโรงเรียนวัดไผ่ล้อม (พุลประชาอุปถัมภ์) ได้ข้อสรุปและข้อเสนอแนะทางการส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะครู 49 แนวทาง แบ่งออกเป็น สมรรถนะหลัก 20 แนวทาง คือ 1) ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน มี 3 แนวทาง 2) ด้านการบริการที่ดี มี 2 แนวทาง 3) ด้านการพัฒนาตนเอง มี 3 แนวทาง 4) ด้านการทำงานเป็นทีม มี 4 แนวทาง และ 5) ด้านจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู มี 8 แนวทาง สมรรถนะประจำสายงาน 29 แนวทาง คือ 1) ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ มี 5 แนวทาง 2) ด้านการพัฒนาผู้เรียน มี 5 แนวทาง 3) ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน มี 5 แนวทาง 4) ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน มี 3 แนวทาง 5) ด้านภาวะผู้นำครู มี 7 แนวทาง และ 6) ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ มี 4 แนวทาง อาจเนื่องมาจาก ครูโรงเรียนวัดไผ่ล้อม (พุลประชาอุปถัมภ์) มีแนวทาง การจัดกิจกรรมให้ความรู้กับครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารมีแผนการนิเทศ กำกับติดตามครูอย่างต่อเนื่อง การมอบหมายงานการกำกับติดตามงานและการส่งเสริมพัฒนาครูเพื่อพัฒนาผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา กล่าวว่า การพัฒนาการของผู้เรียนเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้วิชาชีพครูก้าวหน้า เพราะถ้าไม่มีผู้เรียนก็ไม่มีวิชาชีพครู ครูจึงจำเป็นต้องศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับลักษณะธรรมชาติของผู้เรียน การแก้ปัญหาผู้เรียน การส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

แสวงหาโอกาสที่จะพัฒนาตนเองอยู่เสมอ โดยครูได้รับการอบรมและพัฒนาสมรรถนะครูเป็นประจำ ทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานดีขึ้นตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับพิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ และพรทิพย์ แข็งขัน ได้กล่าวถึงสมรรถนะครู หมายถึง บุคลิกลักษณะที่ทำให้ปัจเจกบุคคลสามารถสร้างผลงานการปฏิบัติงานที่ดี และสามารถปฏิบัติงานในความรับผิดชอบได้ดีกว่าผู้อื่น และครูควรเป็นแบบอย่างที่ดี ครูควรมีวินัยและความรับผิดชอบในวิชาชีพ วางแผนการใช้จ่ายและใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และที่สำคัญครูควรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้เหมาะสม (พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ และพรทิพย์ แข็งขัน, 2551; 16-23)

ข้อเสนอแนะของการวิจัย

จากการศึกษาแนวทางการส่งเสริมสมรรถนะครูโรงเรียนวัดไผ่ล้อม (พุลประชาอุปถัมภ์) เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาต่อไปดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากผลการวิจัยเรื่อง สมรรถนะครูโรงเรียนวัดไผ่ล้อม (พุลประชาอุปถัมภ์) โดยภาพรวม อยู่ในระดับสูง ดังนั้น สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการสร้างและพัฒนาสมรรถนะครูและทบทวนคุณภาพการศึกษาเพิ่มขึ้น โดยผู้อำนวยการโรงเรียนต้องสร้างความตระหนักแก่คณะครูและผู้ที่เกี่ยวข้องให้เห็นความสำคัญของสมรรถนะครูและทบทวนคุณภาพการศึกษา การสร้างแนวทางหรือวิธีการเพิ่มเติม

2. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูที่ส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โดยอาจศึกษาในเชิงการหาความสัมพันธ์ระหว่าง

สมรรถนะครูด้านต่างๆที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
เพื่อจะได้กำหนดสมรรถนะที่ครูจำเป็นต้องมี ซึ่งเป็น
สมรรถนะขั้นพื้นฐานที่ครูทุกคนจะขาดไม่ได้ หาก
สามารถกำหนดสมรรถนะดังกล่าวได้ก็จะทำให้การ
ดำเนินการพัฒนาสมรรถนะครูเป็นไปอย่างราบรื่น
เพราะครูได้พัฒนาสมรรถนะตามลำดับความต้องการ
จำเป็น และเกิดผลดีต่อเยาวชนของชาติต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครู
2. ควรศึกษาสมรรถนะครูที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนรู้
3. ควรมีการศึกษาสมรรถนะที่ส่งผลต่อ
ประสิทธิภาพของการทำงานของครู

เอกสารอ้างอิง

- พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ และพรทิพย์ แข็งขัน, สมรรถนะครูและแนวทางการพัฒนาครู ในสังคมที่เปลี่ยนแปลง(กรุงเทพฯ : บริษัท พริกหวานกราฟฟิค, 2551),16-23.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542, “ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116, ตอนที่ 74ก, (19 สิงหาคม 2542),” 16.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, คู่มือการประเมินสมรรถนะครู (กรุงเทพฯ : สังกัด สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553), 25.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน), รายงานการประเมินคุณภาพ ภายนอกกรอบสาม
(พ.ศ.2554-2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กรุงเทพฯ: 2555), 7-8.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, รายงานการวิจัยสมรรถนะครูและแนวทางการพัฒนาครูในสังคมที่ เปลี่ยนแปลง
(กรุงเทพฯ: สกศ, 2551).
- สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา, โครงการพัฒนาสมรรถนะของครู ตามระบบการพัฒนาครูและ
บุคลากรทางการศึกษา. (กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ, 2551).1-3

Likert R.A. , **New pattern of Management** (New York : McGraw-Hill Book Company, 1961), 74.